

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 19 stycznia 2016 r.

Adam Bodnar

V.510.234.2015.TS

**Pan
Marek Zirk-Sadowski
Wiceprezes
Naczelnego Sądu Administracyjnego**

ul. Boduena 3/5
00-011 WARSZAWA

W nawiązaniu do wizyty w województwie zachodniopomorskim w dniach 25-27 listopada 2015 r., podczas której odbyłem cykl spotkań z przedstawicielami lokalnych organizacji pozarządowych, niniejszym sygnalizuję Panu Prezesowi problem niewystarczającego udzielania informacji stronom postępowania sądowo-administracyjnego wnioskującym o wydanie odpisu wyroku oddalającego skargę z uzasadnieniem. Z wypowiedzi moich rozmówców wynika, że sąd informuje strony o konieczności uiszczenia opłaty kancelaryjnej za wydanie odpisu wspomnianego orzeczenia, jednak nie poucza ich, że nawet w przypadku niewniesienia tej opłaty żądany odpis zostanie im doręczony. Osoby, których nie stać na uiszczenie opłaty kancelaryjnej, pozostają zatem w przeświadczeniu, że nieopłacenie wniosku o wydanie odpisu orzeczenia spowoduje pozostawienie go bez rozpoznania, co w konsekwencji uniemożliwi im zaskarżenie wyroku sądu pierwszej instancji do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przeprowadzona analiza orzecznictwa i praktyki sądowej potwierdza wnioski wynikające ze spotkań odbytych z organizacjami społecznymi, że sądy administracyjne nie informują stron, iż brak uiszczenia opłaty kancelaryjnej nie ma negatywnego wpływu na załatwienie przez sąd wniosku o doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem. Z analizy tej wynika ponadto, że sądy nie zawsze uprzedzają strony, iż zaniechanie wniesienia przedmiotowej opłaty będzie w konsekwencji skutkowało jej ściąganiem w trybie egzekucji sądowej. Stronom postępowania sądowo-administracyjnego nie udziela się także

informacji o możliwości złożenia wniosku o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty opłaty kancelaryjnej od wniosku o wydanie odpisu wyroku z uzasadnieniem, w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania i rozkładania na raty nieuiszczonych należności sądowych orzeczonych w postępowaniu przed sądem administracyjnym. Osoby, których nie stać na uiszczenie opłaty kancelaryjnej z uwagi na niskie dochody oraz trudną sytuację majątkową lub rodzinną, nie wiedzą zatem o tym, że mogą skorzystać z ulg w uiszczeniu tej opłaty.

W związku z powyższym, zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie. W szczególności, uprzejmie proszę o poinformowanie, czy w ramach obowiązujących regulacji prawnych istnieje możliwość zmiany stosowanej przez sądy administracyjne praktyki informowania stron w omawianym zakresie. Udzielanie stronom dodatkowych pouczeń i wskazówek dotyczących skutków niewniesienia opłaty kancelaryjnej, o której mowa w art. 234 § 2 P.p.s.a. oraz uprawnienia do wnioskowania o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty tej opłaty, wpłynęłoby korzystnie na sytuację osób o niskich dochodach oraz tych, które nie są w stanie uiścić tej opłaty z innych, obiektywnych powodów.

Podpis na oryginale